

Gebruik van pijnmedicatie

Inleiding

Uw pijnspecialist heeft u medicatie gegeven voor chronische pijn. De medicatie wordt gegeven voor een langere tijd of om een periode te overbruggen naar een vervolg behandeling tegen pijn, waar u op moet wachten. Dan kan medicatie noodzakelijk zijn om comfortabel te blijven.

Deze folder geeft u meer informatie over de medicatie.

Doel van de medicatie

U krijgt deze medicatie om u te ondersteunen, zodat u uw dagelijkse activiteiten kunt uitvoeren. Door middel van deze medicatie doen wij er alles aan om u meer comfortabel te laten zijn.

Diverse soorten pijnmedicatie

Stap 1: Paracetamol en NSAID's

Paracetamol is de meest veilige pijnstiller. Het effect van paracetamol is heel goed als het 3x per dag op vaste tijden ingenomen wordt. Als dit onvoldoende werkt kan een NSAID genomen worden. Voorbeelden van NSAID's zijn: Naproxen, Voltaren (diclofenac), Brufen (ibuprofen) en aspirine. Deze middelen zijn zeer effectief bij lichte tot matige pijn. Behalve een pijnstillende werking, hebben ze ook een ontstekingsremmende en koortswerende werking. Het gebruik van de beide medicijnen samen, versterkt de werking.

Paracetamol en NSAID's zijn vrij verkrijgbaar bij de drogist of apotheek. Maar zijn beide niet zonder gevaar, dus lees voor gebruik de bijsluiter. Bij twijfel kunt u altijd bellen tijdens het telefonisch spreekuur.

U mag **géén** paracetamol gebruiken bij:

- Allergie
- Leverfunctie stoornissen

U mag **géén** NSAID gebruiken bij:

- Allergie
- Ouder dan 75 jaar
- Maag-darmklachten
- Nierfunctiestoornissen en dialyse

Een aangepaste hoeveelheid bij leverfunctie stoornis en diabetes mellitus.

Stap 2: Zwakke opiaten naast de medicatie uit stap 1.

Indien de medicatie uit stap 1 niet voldoende werken, dan kan een middel uit stap 2 toevoegt worden. Dit zijn codeïne of Tramal. De werking hiervan lijkt op morfine. Deze medicatie is alleen op recept te verkrijgen.

Vanwege de veel voorkomende bijwerking van verstopping, kan de pijnspecialist u een laxemiddel voorschrijven.

Stap 3: Opiaten, al dan niet naast de medicatie uit stap 1.

Indien de medicatie uit stap 1 en 2 niet voldoende werkt kan met opiaten begonnen worden. Dit kan naast de middelen uit stap 1 gebruikt worden. Het middel uit stap 2 moet altijd gestopt worden.

Voorbeelden van opiaten zijn: morfine, oxycodon, fentanyl en buprenorfine. Ook deze medicatie is uitsluitend op recept te verkrijgen.

Opiaten zijn verkrijgbaar in twee soorten. Een langwerkend middel en een snel- /kortwerkend middel. De langwerkende middelen worden twee keer per dag ingenomen op vaste tijden om zo een medicatiespiegel op te bouwen. Als de pijnspecialist dit voorschrijft is het mogelijk bij toename van pijn een kortwerkend middel te nemen. Deze medicatie wordt ook wel escape medicatie genoemd. Deze escape medicatie werkt snel in, zodat u zich snel beter voelt. U kunt de escape medicatie ook innemen voordat u een activiteit gaat doen, die normaal pijnlijk is. Deze medicatie mag u max. 4-6x per

dag nemen.

Fentanyl of buprenorfine is een pleister die gedurende meerdere dagen op de huid geplakt wordt. De werking begint 8 tot 12 uur nadat de eerste pleister is opgeplakt. Volgens het voorschrift van de pijnspecialist kunt u de pleister na 3 of 7 dagen vervangen. De oude pleister moet verwijderd worden. De nieuwe pleister bij voorkeur op een andere plek plakken. De huid moet droog en intact zijn.

Vanwege de veel voorkomende bijwerking van verstopping, schrijft de pijnspecialist u een laxemiddel voor. Houdt desondanks de ontlasting goed in de gaten.

Medicatie bij zenuwpijn

Bij zenuwpijn werken de eerder genoemde medicatie soms matig. Daarom wordt andere medicatie ingezet, die in eerste instantie ontwikkeld zijn voor depressie of epilepsie. Voorbeelden van deze medicatie zijn amitriptyline, nortriptyline, carbamazepine, pregabaline of gabapentine. Deze middelen geven in lage doseringen ongevoeligheid van de uiteinde van de zenuwen.

De medicatie moet op vaste tijdstippen van de dag ingenomen worden. De medicatie moet soms opgebouwd worden en heeft een paar weken nodig om het gewenste resultaat te bereiken. In het begin kunnen bijwerkingen optreden; deze verminderen veelal na een paar weken.

Bijwerkingen

De bijwerkingen staan beschreven in de bijsluiter, geleverd bij de medicatie. Als u onaangename veranderingen in uw gezondheid opmerkt dan is het belangrijk om de bijsluiter te raadplegen op mogelijke bijwerkingen. De bijsluiter is ook online te vinden op [Home | Geneesmiddeleninformatiebank | College ter Beoordeling van Geneesmiddelen](#)

Adviezen

- Het is belangrijk, dat u de voorgeschreven medicatie op vaste tijden verdeeld over de dag inneemt.
- Escape medicatie gebruikt u alleen bij plotse toename van pijn of vlak voor een activiteit die altijd erg pijnlijk is.

- Als u zich beter voelt, kunt u de opiaten afbouwen. In één keer stoppen is niet verstandig. De pijnspecialist kan u vertellen wat voor u de beste manier is om de opiaten af te bouwen.
- De medicatie voor zenuwpijn kunt u niet zomaar stoppen. De pijnspecialist kan u vertellen wat voor u de beste manier is om deze medicatie af te bouwen.
- In de folder fabels en feiten leest u nog meer informatie over het gebruik van opiaten

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u altijd bellen met de pijnconsulent voor advies.

Telefonisch spreekuur

Pijnconsulenten hebben een telefonisch spreekuur op maandag tot en met donderdag. Tussen 9.00 en 10.00 uur kunt u ze bellen op: (0182) 50 51 06.

Afspraak maken

U kunt een afspraak maken met de pijnpoli op werkdagen: (0182) 50 50 07, tussen 8.00 en 16.00 uur.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemene informatie over het GHZ

Voor informatie over het ziekenhuis kijkt u op www.ghz.nl. Of bel naar (0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
oktober 2018
04.01.043